

Projekty vytvářející příjmy

V souvislosti s realizací projektu a následným využíváním jeho výstupů v souladu se stanovenými cíli mohou v některých případech vznikat příjmy. Tyto příjmy je nutné zohlednit při stanovení výše dotace tak, aby na jedné straně projekty měly dostatečné finanční zdroje pro realizaci, ale na druhé straně nedocházelo k jejich přefinancování.

Při řešení problematiky příjmů se vychází zejména z:

- čl. 61 Obecného nařízení,
- čl. 65, odst. 8 Obecného nařízení,
- čl. 15 – 19 Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 480/2014¹,

V rámci programu rozlišujeme dva základní typy projektů vytvářejících příjem:

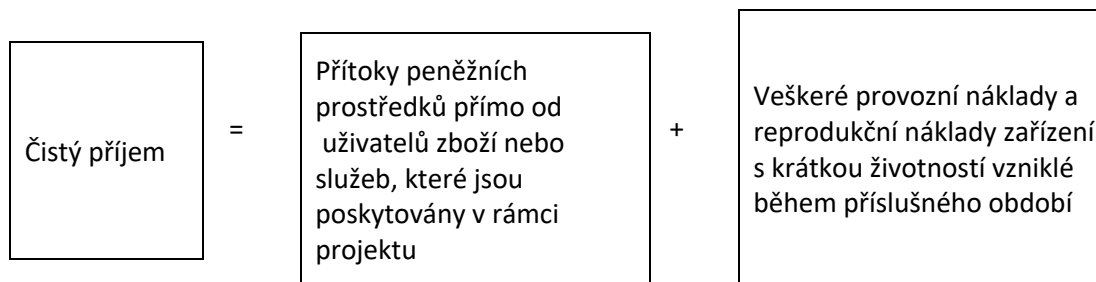
- Projekty vytvářející čisté příjmy dle čl. 61 Obecného nařízení
- Projekty vytvářející tzv. „Jiné peněžní příjmy“

1. Projekty vytvářející čisté příjmy dle čl. 61 Obecného nařízení

Jedná se projekty vytvářející čisté příjmy po skončení realizace, jejichž celkové způsobilé výdaje přesahují 1 mil. EUR. Hranice 1 mil. EUR způsobilých výdajů se váže na celkové způsobilé výdaje projektu před jejich úpravou (např. před odečtem tzv. jiných peněžních příjmů).

1.1 Definice čistého příjmu

Příjem zde představuje přítok peněžních prostředků přímo od uživatelů zboží nebo služeb, které jsou poskytovány v rámci projektu. Myslí se tím poplatky hrazené přímo uživateli za využívání infrastruktury, prodej nebo pronájem nemovitostí (pozemků, budov, staveb) nebo platby za služby (např. vstupné do muzea účtované návštěvníkům, poplatky za školení hrazené školícími se osobami, jízdenka placena cestujícím, aj.).

Čistý příjem je definován jako rozdíl mezi příjmy a provozními náklady.

Do čistého příjmu se zahrnují také úspory provozních nákladů dosažené v rámci projektu, pokud nejsou kompenzovány rovnocenným snížením dotací na provozní náklady.

V případě, že všechny výdaje projektu nejsou způsobilé, přidělí se čistý příjem v poměrné výši na způsobilé a nezpůsobilé části výdajů projektu.

¹ Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 480/2014 ze dne 3. března 2014, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu a o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu

Projekty vytvářející čisté příjmy dle čl. 61 Obecného nařízení lze dále rozdělit na:

- Projekty, jejichž příjmy lze objektivně odhadnout předem
- Projekty, jejichž příjmy nelze objektivně odhadnout předem

1.2 Projekty, jejichž příjmy lze objektivně odhadnout předem

Pro projekty tohoto typu je zapotřebí provést tzv. finanční analýzu. Příjmy jsou sledovány na úrovni jednotlivých partnerů projektu, protože se může stát, že aktivity nějakého partnera projektu přijmy v projektu vůbec nezakládají, aktivity jiného partnera ano.

Obvykle se tato analýza provádí z hlediska vlastníka infrastruktury. Pokud jsou však jejím vlastníkem a provozovatelem různé subjekty, musí být provedena konsolidovaná finanční analýza. Konsolidaci je nutné provést u těch subjektů, které skutečně realizují výstup projektu a u kterých přesáhnou náklady nebo příjmy 5 % celkového rozpočtu nebo celkových příjmů projektu (tj. příjmy provozovatele v souvislosti s projektem přesáhnou 5 % celkových příjmů projektu či celkové výdaje provozovatele v souvislosti s projektem přesáhnou 5 % celkových výdajů projektu).

Finanční analýza je prováděna metodou diskontovaných peněžních toků, přičemž platí, že se uvažují pouze peněžní toky, tj. částka peněz, která se v rámci projektu skutečně získá nebo vyplatí. Nepeněžní účetní položky (např. odpisy) nesmějí být do analýzy diskontovaných peněžních toků zahrnuty. Při agregaci peněžních toků, k nimž došlo v různých letech, je nutné zohlednit časovou hodnotu peněz. Budoucí peněžní toky se proto diskontují k současnému okamžiku pomocí diskontního faktoru, který se s časem snižuje a jehož velikost je určena volbou diskontní sazby. Evropskou komisí je doporučena a pro účely výpočtu finanční mezery bude pro projekty používána výše reálné finanční diskontní sazby 4 %, tudíž i analýza musí být prováděna v reálných (stálých) cenách, tj. bez zohlednění inflace. Hotovostní toky kalkulujeme na určitý počet let. Jde o časové období, kdy je možno ověřit, zda byla investice úspěšná. Tuto dobu nazýváme referenčním obdobím, které se různí v závislosti na hospodářském odvětví a typu investice. Následující tabulka uvádí referenční období pro některá odvětví definované Evropskou komisí. Jedná se o konečné stanovení referenčního období, od kterého se nelze odchýlit. V případě, že pro sektor není referenční období stanovené, bude využito referenční období „ostatní sektory“, tj. 10-15 let.

Sektor	Referenční období
Pozemní komunikace	25-30
Odpadové hospodářství	25-30
Výzkum a inovace	15-25
Podnikatelská infrastruktura	10-15
Energie	15-25
Dodávky vody/ čištění vody	30
Městská doprava	25-30
Ostatní sektory	10-15

V případě, že některá projektová aktiva mají delší životnost než je referenční období projektu, je důležité zohlednit jejich zůstatkovou hodnotu. Ta je vypočítána jako čistá současná hodnota čistých příjmů plynoucích z investice po zbývající dobu životnosti a musí být zahrnuta do peněžních toků jako příjem posledního roku referenčního období. I když se zůstatková hodnota započítává do příjmu projektu, nemůže být rozhodujícím faktorem, zda projekt vytváří či nevytváří čistý příjem podle čl. 61

Obecného nařízení. Tedy pokud příjmy projektu bez zůstatkové hodnoty nepřevýší provozní² výdaje projektu, nejedná se o projekt vytvářející čistý příjem dle čl. 61.

Výpočet finanční mezery a stanovení výše podpory

Umožňuje-li to povaha projektu, pracuje se při výpočtu výše podpory prostřednictvím finanční mezery s rozdílovou variantou příjmů, provozních výdajů a zůstatkové hodnoty (tzv. přírůstková metoda). Zvažuje se rozdíl mezi scénářem „s projektem“ (investiční varianta) a alternativním scénářem „bez projektu“ (nulová varianta). Rozhodující jsou pouze příjmy a výdaje, které by v případě nulové varianty nebyly realizovány (tj. byly vyvolány projektem).

Vstupy jsou vyčísleny na základě rozdílu mezi investiční a nulovou variantou projektu.

Veškeré vstupy jsou u partnerů projektu, kteří nejsou plátcí DPH, kalkulovány včetně DPH a u plátců DPH (mají-li nárok na odpočet) bez DPH. Jejich výše musí být v souladu s hodnotami obsaženými v projektové žádosti.

Pro jednoduchost jsou při výpočtu finanční mezery ignorovány daně (kromě DPH v některých případech – viz odstavec výše) a to v případě všech projektů, kterých se výpočet finanční mezery týká.

Za účelem výpočtu finanční mezery a stanovení výše podpory příslušný projektový partner, jehož částí projektu se příjmy týkají, vyplňuje jako přílohu k projektové žádosti tabulku zohledňující metodu Finanční mezery - viz příloha č 25 Příručky pro žadatele a tuto přílohu nahraje do ISKP (informační systém konečného příjemce). K tabulce je uvedeno také vysvětlení – viz přílohy č. 25 Příručky pro žadatele.

Na základě uvedených veličin (včetně předpokládaných příjmů v projektové žádosti a v tabulce pro výpočet finanční mezery je vypočtena výše podpory, která je po schválení projektu rovněž uvedena ve Smlouvě o projektu či v Rozhodnutí o poskytnutí dotace.

Postup monitorování čistých příjmů v období realizace projektu a v období po realizaci projektu je popsán v Příručce pro příjemce dotace.

1.3 Projekty, jejichž příjmy nelze objektivně odhadnout předem

Nemožnost odhadnout objektivně příjmy předem může nastat zejména u projektů zaměřených na výzkum, technologický rozvoj a inovace, kdy je poptávka vytvářena nabídkou (tj. realizovaným projektem) a nelze tedy její výši odhadnout předem. Z důvodu nedostatku údajů a předchozích zkušeností jsou veškeré odhady vysoce subjektivní. V tomto případě při přípravě projektové žádosti žádný z partnerů projektu nezpracovává kalkulaci příjmů. Zohledňovány jsou až skutečně dosažené příjmy a to postupem uvedeným v Příručce pro příjemce dotace.

2. Projekty vytvářející tzv. „Jiné peněžní příjmy“

Jiné peněžní příjmy jsou všechny čisté příjmy vytvořené projektem během realizace, které nespádají pod aplikaci čl. 61 Obecného nařízení, tedy nespádají pod aplikaci předchozí kapitoly. Do tohoto typu příjmů patří také např. v rámci projektu vybudování nové silnice, čisté příjmy z prodeje vykácených stromů, v případě projektu na opravu kulturní památky čisté příjmy z prodeje starých oken.

Projekty lze z hlediska jiných peněžních příjmů dále dělit na:

- projekty ve výši do 50 000 EUR
- projekty ve výši nad 50 000 EUR

² Provozní výdaje zahrnují veškeré předpokládané výdaje na nákup zboží a služeb, které nejsou investiční povahy, jelikož se spotřebovávají v každém účetním období. Jedná se o přímé výrobní náklady, administrativní a obecné výdaje, výdaje na tržby a distribuci. Jsou to také náklady na výměnu krátkodobých aktiv, jako je počítačové vybavení apod. Do provozních výdajů nejsou zahrnovány odpisy.

Upozornění: V případě projektů vytvářejících čistý příjem po ukončení realizace, jejichž celkové způsobilé výdaje nepřekračují 1 mil. EUR, nebudou čisté příjmy po ukončení realizace sledovány.

Čistý příjem vzniklý v průběhu realizace projektu představuje příjmy snížené o náklady spojené s jejich vznikem, za předpokladu, že náklady nepředstavují způsobilé výdaje.

a) Projekty do 50 000 EUR

V rámci projektů, jejichž celkové způsobilé výdaje nepřekročí částku 50 000 EUR, jsou, s ohledem na převážně neinvestiční charakter projektů, sledovány pouze čisté příjmy, které vzniknou v průběhu realizace projektu.

Veškeré čisté příjmy, které v průběhu realizace projektu vzniknou, mohou být každým projektovým partnerem použity jako zdroj spolufinancování projektu místo vlastních prostředků. Do výše vlastního podílu spolufinancování tak čisté příjmy nemají vliv na výši dotace. V případě, že čisté příjmy překročí vlastní podíl spolufinancování, dochází nejprve ke krácení dotace ze SR (byla-li poskytnuta) a následně ke krácení dotace z EFRR a to o částku, o kterou čisté příjmy vlastní podíl spolufinancování překročily. V rámci fondu mikroprojektů se postup týká individuálních i společných mikroprojektů. Stejně jako u individuálních projektů, i u Fondu mikroprojektů žadatel provede kalkulaci předpokládaných příjmů již při přípravě projektové žádosti a tuto kalkulaci dokládá jako přílohu projektové žádosti. Po skončení realizace projektu doloží hodnotu skutečně dosažených příjmů. Pokud čisté příjmy překračují vlastní podíl spolufinancování, dochází ke krácení dotace ze SR a z EFRR.

b) Projekty nad 50 000 EUR

Pro mikroprojekty i projekty, jejichž celkové způsobilé výdaje činí více, než 50 000 euro platí, že způsobilé výdaje projektu se sníží o čistý příjem, který byl přímo vytvořen pouze během realizace projektu, nejpozději do okamžiku, kdy příjemce předloží závěrečnou žádost o platbu. Pokud nejsou pro spolufinancování způsobilé všechny výdaje, rozdělí se čisté příjmy v poměrné výši na způsobilé a nezpůsobilé části výdajů.

3. Výjimky z uplatňování pravidel pro projekty vytvářející příjmy

Za příjem projektu se v souladu s ustanovením odst. 8, čl. 65 Obecného nařízení nepovažují platby, které projektový partner obdrží ze smluvních pokut v důsledku porušení smlouvy mezi projektovým partnerem a třetí osobou či osobami nebo které vznikají v důsledku toho, že třetí osoba vybraná podle pravidel pro zadávání veřejných zakázek svou nabídku stáhne (peněžní jistota).

Rovněž jsou z příjmů vyloučeny veškeré transfery a dotace ze státního rozpočtu, regionálních a místních rozpočtů či příspěvky z veřejného pojištění, DPH a jiné nepřímé daně ukládané spotřebiteli.

Dále se za projekt vytvářející příjmy nepovažují:

- projekty nevytvářející příjmy (např. silnice bez výkonového zpoplatnění jako je mýtné, dálniční známky apod.);
- projekty nevytvářející čisté příjmy (jejich příjmy nestačí k plnému pokrytí provozních nákladů);
- projekty podléhající pravidlům veřejné podpory;
- projekty technické pomoci;
- projekty, které nevytváří čisté příjmy v tzv. rozdílové variantě, tj. pokud již existující infrastruktura je zpoplatněna a její čisté příjmy se po realizaci projektu (kterým byla investice do této infrastruktury) nezvýší